

عنوان مقاله:

تحلیل وضعیت شاخص های نابرابری جنسیتی در کشورهای خاورمیانه با استفاده از تکنیک کوپراس

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 10، شماره 40 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

شهراب امیریان - استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

شهرام سلامتی گیلو - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

برهان ویسی ناب - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

نابرابری جنسیتی به تفاوت و تبعیض میان زنان و مردان در هدف‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، بهداشتی و غیره اشاره دارد؛ که فرد یا گروه به کمک آن‌ها به قدرت و منزلت می‌رسد. مطالعات نشان می‌دهد که بدون توجه به شرایط زنان، دستیابی به توسعه برای هیچ کشوری میسر نخواهد بود زیرا همواره زنان نیمی از جمعیت هر کشور را تشکیل می‌دهند. هدف پژوهش حاضر تحلیل وضعیت شاخص‌های نابرابری جنسیتی در کشورهای خاورمیانه (۱۶ کشور) است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی - نظری و به لحاظ نوع، توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری پژوهش ۱۶ کشور خاورمیانه می‌باشد. داده‌های مورد نیاز پژوهش از طریق گزارش توسعه انسانی و نابرابری جنسیتی سال ۲۰۱۸ سازمان ملل جمع‌آوری شده است. متغیرهای پژوهش شامل ۶ متغیر: نرخ مرگ و میر مادران در هر ۱۰۰ هزار تولد؛ نرخ باروری زنان نوجوان (۱۵ تا ۱۹ سال) از هر ۱۰۰۰ زن؛ کرسی‌های پارلمانی کسب شده توسط زنان؛ نرخ مشارکت زنان در بازار کار؛ جمعیت که حداقل به آموزش ثانویه رسیده اند (۲۵ سال به بالا) و امید به زندگی میان زنان می‌باشند. جهت وزن‌دهی به متغیرهای پژوهش از روش AHP و جهت رتبه‌بندی و ارزیابی وضعیت مطلوبیت شاخص نابرابری جنسیتی در کشورهای خاورمیانه از تکنیک کوپراس استفاده شده است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که از ۱۶ کشور خاورمیانه چهار کشور کویت، لیبی، قطر و عربستان ضمن کسب رتبه اول تا چهارم در وضعیت کاملاً مطلوب به لحاظ عدم برخورداری از شاخص نابرابری جنسیتی قرار دارند و به واقع میان زنان و مردان تفاوت و تبعیض بسیار کمی نسبت به سایر کشورهای خاورمیانه وجود دارد؛ کشورهای یمن و سودان با قرار گرفتن در رتبه‌های آخر در وضعیت کاملاً نامطلوب قرار دارند؛ این مورد نشان دهنده تفاوت و تبعیض بسیار زیاد میان مردان و زنان در تمام موارد در این دو کشور می‌باشد. همچنین کشور ایران با نمره کوپراس ۵۵۲/۵۴ درصد در رتبه نهم و وضعیت مطلوبیت متوسط به لحاظ شاخص نابرابری جنسیتی قرار دارد.

کلمات کلیدی:

شاخص نابرابری جنسیتی، سطح بندی، تکنیک کوپراس، کشورهای خاورمیانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907215>

